

Stovykla
RAKAS

Nr 10 GRUODIS 1981 DECEMBER

SKAUTU AIDAS

2
DECEMBER 1981 GRUODIS

SKAUTU AIDAS

USPAS497-840 Oficialus LIETUVIŲ SKAUTŲ S-GOS organas

Isteigtas 1923.III.15 Šiauliuose, Lietuvoje

Leidžia LSS Tarybos Pirmija

Prenumerata: metams - \$5.00, pusei metu - \$3.00, atskiro nr. kaina - 50c.
Garbės prenumerata - \$10.00, garbės leidėjo prenumerata - \$25.00.

Redaktorius
v.s. Antanas Saulaitis, SJ
2345 West 56 Street
Chicago, IL 60636

SKAUTU AIDAS — THE SCOUTS ECHO

A Lithuanian youth Magazine, published monthly except July and August by The Lithuanian scouts Association. Not for profit Illinois Corporation.

Subscription \$5.00 yearly, \$3.00 halfyearly, single copy 50c.

Second Class postage paid at Chicago, Illinois.

• Office of Publication

SKAUTU AIDAS
6346 So. Washenaw Ave.
Chicago, IL 60629

• Managing Editor — Malvina Jonikienė

6346 So. Washtenaw Ave.
Chicago, IL 60629

Administratorė: v.s. Malvina Jonikienė
6346 So. Washtenaw Ave.
Chicago, IL. 60629

GARBĖS LEIDĖJO PRENUMERATA

(\$25.-)

V. Šenbergas, Cleveland, OH

GARBĖS PRENUMERATA (\$10.-)

Kun. J. Staškus, Mississauga, Ont.
J. Paronis, Chicago, IL
Vl. Bacevičius, Cleveland, OH
K. Giedraitis, Ypsilanti, MI
V. Kasniūnas, Beverly Shores, IND
V. Kalendra, Weston, Ont.
P. Molis, Shrewsbury, MA
A. Glodas, Holden, MA
J. Malskis, Cleveland, OH
G. Juškenas, Cleveland, OH
K. Dautas, Wickliffe, OH
J. Bakūnas, Willowick, OH
S. Matas, Independence, OH
M. Barniškaitė, Euclid, OH

AUKOS "SKAUTŲ AIDUI"

Lietuvių Skautybės Fondas	95.13
Balys Barkus, Concord, N.S.W. Australija	56.70
Čikagos Skautininkų Draugovė	25.00
A.A. ps Algio Sliažo atminimui	20.00
Kun. J. Staškus, Mississauga, Ont.	5.00

"SKAUTŲ AIDĄ" Į UŽJŪRIUS ATNAUJINA

Jūros skautų "Klaipėdos" vietininkija, Cleveland, OH - \$20.00
(atn. 2 prenumeratas į Europą ir 2 į P. Ameriką)
A.B. Juodikiai, Cleveland, OH - \$5.00 (B. Ignatavičiūtei Venezuela)

Nuoširdus skautiškas ačiū
Administracija

NEUŽMIRŠK
ATNAUJINTI
"SKAUTŲ AIDŲ"
PRENUMERATA

1982!
METAMS!

Su Kernavės tunto vėliava sesė Gilė Liubinskaitė
Algirdo Grigaičio nuotr.

LIETUVOS
NACIŲALINĖ
M. MAŽYDO
BIBLIOTĖKA

SKILČIŲ SISTEMA?

Šiauriniuose kraštuose po vasaros prasideda sueigos. Kur yra daugiau negu viena skiltis, draugovės neretai mažos ir dauguma sueigų vyksta draugovėmis, vienetais. Kadangi lengviau pačiam viską padaryti, ruošos našta paprastai tenka draugininkui ir draugininkei. Kur liko skilčių sistema, kuri, daug kas sako, mums nebeįmanoma?

Skilčių sistema yra daugiau negu sueigos ar užsiėmimai skiltimis, mažais būreliais. Iš esmės skilčių sistema yra pavadinimas skautiško metodo — kuo anksčiau ir kuo pilniau duoti tikros atsakomybės vaikams bei jaunimui, kurį auklėti sąjūdis apsiima. Jeigu sueigos ir vyksta skiltimis, bet viską sprendžia vienas, atsakomybė už kitus ir už veiklą neišplėsta.

Mūsų tarpe šią atsakomybę ugdyti moko ir lavina Ažuolo bei Gintaro mokyklos, Miškų ženklo kursai, Skrendantys draugininkų-ių kursai. Kad pasiseka išugdyti draugų ar draugių būrelį dviasį, bendravimą ir sutartinę veiklą, rodo Brolijos ir Seserijos 1981 m. konkursų dalyvių albumai, kurių ištraukėlės spausdinamos „Skautų aide“.

Skilčių sistemą šia prasme — atsakomybės dalijimą — skatinti padėtų, kai tėvai ir vadovai, vadovės atkreipia dėmesį ne tik į sueigų laiką, vietą, dažnumą, bet ir į jų pobūdį. Kai bet kurią sueigą, išskylą, stovyklą planuoja vienas ar du, nepanaudota proga ugdyti mūsų narius kaip žmones, kurie gyvenime bus pilnai atsakingi už save, savo ateitį, elgesį, vertybes, šeimą ir bendruomenę.

Ar keliolikmečiai berniukai ar mergaitės sugeba patys savo veiklą planuoti, praveisti, įvertinti? Patirtis rodo, kad taip — ir neretai geriau už prityrusius suaugusius, kai yra pakankamai paskatos, medžiagos ir sąlygų. Jie tiek sugeba, kiek jiems vadovas, vadovė sugeba pavesti, pervesti.

Bet skautams ir skautėms neįdomu, ar ne? Nusibosta stovyklos toje pačioje vietoje ar su tais pačiais užsiėmimais. Nusibosta sueigos, kurios tik po lūkuriavimo prasideda. Tada prieš stovyklą ar tunto sueigą skubiai reikia baigti patyrimo laipsnius ar ruoštis įžodžiui.

Nenukonkuruosime televizijos? Nepajėgsime sudominti tiek, kiek žiūroviniai sporta? Neturime tos prievartos, kuri riša mokyklą su pamokomis ir pragyvenimu? Turbūt nenukonkuruosime įdomumu, sudėtingumu, spalvingumu. Bet yra du kiti dalykai, kurie išplaukia iš skautybės širdies ir suteikia tikro džiaugsmo tam jaunimui, kuris geroje sąlygoje skautauja.

Skautybės pasisekimas — ne skaičių atžvilgiu, bet atskiros vaiko širdyje ir gyvenime — priklauso nuo kiek jis ar jis pats daro, veikia, numato, svajoja, įvertina, praveda. Tą pasitenkinimą savo sėkmingomis pastangomis parodo laipsniuota patyrimo laipsnių, specialybių ir žymenų tvarka. Skautas turi pats mokėti, žinoti, paaiškinti, pagaminti, dalyvauti.

Antra, skautavimas pasižymi paprastumu. Laužo ar kitos vakarinės programos eiga bei aplinka niekad nebus panaši į „Žvaigždžių karo“, „Imperija atkerta“, „Paslaptingos skrynios vyčių“ filmas, kaip ir stovykla nepanaši į Disneylandiją. Kas patraukia mus yra paprasti, kasdieniai dalykai — ramus vakaras, gamta, nuoširdi draugystė, savo darbeliai, kurie atsiliepia į žmogaus pagrindinius norus ar poreikius — bendrauti, būti vertinamam, pasireikšti.

Tai yra skilčių sistema.

KELIOS MINTYS APIE STOVYKLĄ

Kai ateina vasara, Los Angeles apylinkės skautai ir skautės laukia stovyklos gražuose Big Bear kalnuose. 1981 m. stovykla įvyko rugpjūčio 1-16 d. Buvo smagi stovykla! Jauni vadovai, jaunos idėjos. Šių metų stovykla Rambyno stovyklavietėje padarė visom mergaitėm labai didelį ir gerą įspūdį. Suvažiavo mergaitės ne tik iš Los Angeles miesto, bet ir iš Čikagos ir Seattle, Wash.

Kiekviena stovykla skiriasi nuo kitos ir vis palieka gerus prisiminimus mūsų širdyse. Šiais metais vien tik geri prisiminimai liko mūsų širdyse. Mergaičių pastovyklė buvo pavadinta „Lietuvos laukai“. Sesės turėjo išsirinkti skilties vardus, kurie turėjo turėti ką nors bendro su Lietuva ir jos laukais. Kaip ir visada, pirmosios stovyklavimo dienos buvo susitvarkymas. Reikėjo pastatyti palapines ir papuošti pastovyklę.

Prie pat pastovyklės įėjimo reikėjo pastatyti ir užkelti vartus. Ant vartų buvo prikabinta lentelė su pastovyklės vardu, „Lietuvos laukai“. Šis vardas buvo labai tinkamas, nes kalnuose buvo labai gražu ir daug lietuviukų atvažiavo iš visur linksmi praleisti laiką. Kartu gyvenant gamtoje, stovykloj buvo stengiamasi kalbėti tik lietuviškai ir vadovai bei stovyklautojai dėjo dideles pastangas tą pasiekti.

Stovykla nebuvo tik ta vieta, kur galėjome su draugais susitikti ir pajuokauti, bet buvo vieta, kurioje turėjome progos ir dvasiniai praturtėti. Kiek toliau nuo stovyklavietės triukšmo už stovyklos ribų buvo surasta mergaitėms susimąstymo vieta. Ten buvo tylu ir ramu. Per Pionerijos dieną visos sesės energingai ir su entuziazmu dirbo pastatyti suolus iš rąstų, kad būtų patogiau sėdėti mūsų tyliajame

Los Angeles skautai iškylauja San Gorgonio kalnuose

ampelyje. Buvo padaryta aukuras, stalas ir tvora aplink tą visą vietą. Pačiam viduryje buvo pastatytas aukuras iš akmenų, ant kurio buvo padėtos žvakutės. Kiekvieną naktį po laužo sesės tyliai nueidavo į tą vietą, susėdavo ant suolų ir laukdavo kol visos ateis. Štai ir susimąstymas prasidėjo. Kiekvieną naktį buvo kitokia tema, ar religinės, ar moralinės. Kalbėdavom apie Dievą, apie kodėl mes esame skautės, apie gamtą, apie kodėl reikia kalbėti

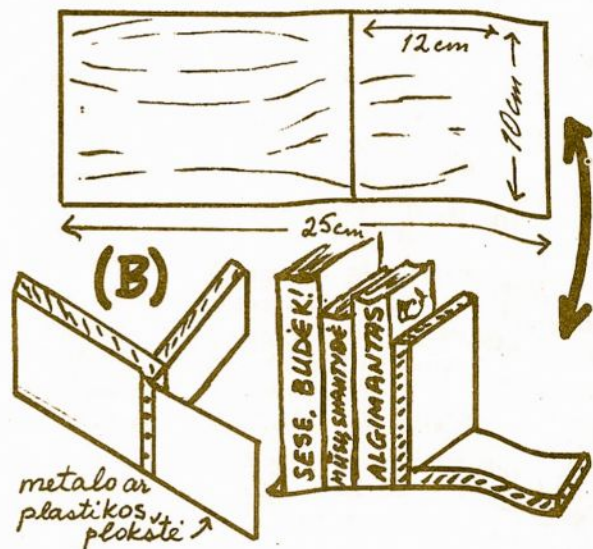
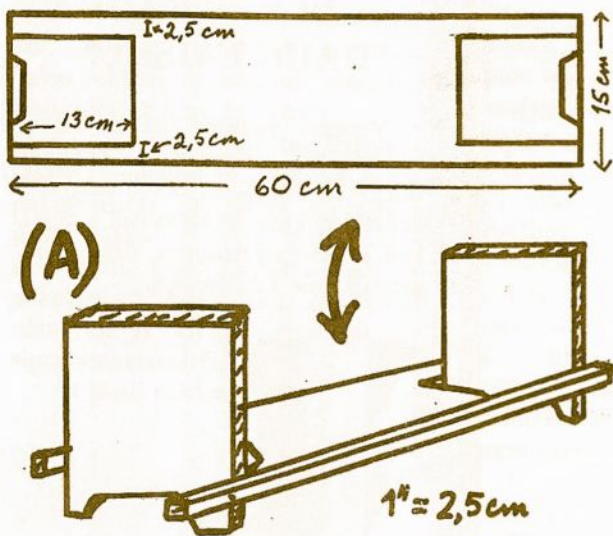
lietuviškai ir t.t. Ir kartu buvo laikas atidėtas, kur galėjome pasidalinti su visom mūsų įspūdžiais ir mintimis apie stovyklą. Galėjome pasireikšti, kas mums patiko ar nepatiko apie stovyklą, be to ką galima būtų padaryt, kad pagerėtų. Buvo vienintelis laikas kada tik visos mergaitės susiedavo ir porą minučių užmiršdavo kas pasaulyje darosi, susikaupdavo ir susikonzentruodavo apie ką buvo kalbėta.

Šitokie susimąstymai paliko labai

geras nuotaikas visom sesėm.

Tokios kelios mintys apie šią praėjusią stovyklą. Gal ir galima būtų daugiau rašyti: bendrus laužus, ar šokių, kuriuos turėjome stovykloje, tačiau tai tas ištikrųjų nepasakytų to, ką žmogus, grįžęs iš stovyklos, parsivežei namo. Gaila buvo grįžti... bet sekančiais metais bus kita.

Inga Vizgirdaitė

KNYGŲ LENTYNĖLĖ

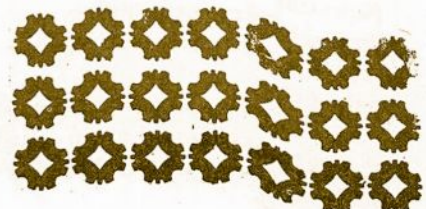
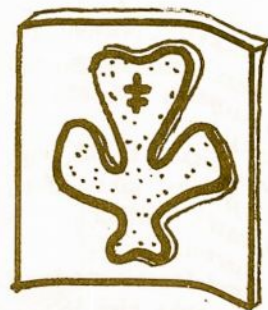
Ne tik skautiškom, bet visom knygom reikia lentynėlės. O tai puikus rankdarbis, graži dovana.

Lentpjūvėje galima išrinkti tinkamą lentą. O gal kartais namuose kur rūsyje jau tokia yra? Lentynėlę padaryti iš vienos lentos, išpjausčius galus, kaip parodyta piešinėliuose (A).

Kampus aplyginti, stikliniu popieriu nutrinti. Galima dažyti laku arba spalvingais dažais.

(B) piešinėliai parodo, kaip sukalti kampus — galus. Patariama prikalti ploną metalo ar plastikos

plokštę, kad galai neslystų. Galus galima kuo įvairiausiai papuošti — rūtele, mazgu, pilies modeliu, pionerijos pavyzdėliu, konkorežiais, kriauklėmis... čia vaizduotės ir prieinamų medžiagų dalykas!

KAS KALBA

TELEFONU?

Ne tik švenčių metu, bet ir kasdien tenka atsakyti telefoną. Ką girdi žmogus, paskambinęs į jūsų namus (ar darbą)? Kokį įspūdį kalbantysis susidaro apie atsakantįjį?

1. Kartais patariama namuose neatsakyti pavarde, bet tik smagiu „Labas vakaras“ arba „Alio“. Galima atsiliiepti „Klausau“.

2. Tas, kuris pasuko numerį ir skambina, pats pradeda pokalbį, „Labas rytas“ (ar vakaras . . .) ir tuoj pat pasako savo pavardę arba vardą. Šeimos nariai jau atpažins vieni kitus iš balso.

3. Jeigu pasukai ne tą numerį arba negali suprasti, ką kita sako, sakyti „Atsiprašau“, „neišgirdau“, „nesupratau“, o ne, „Ką sakai? Ką? Kaip čia?“

4. Jei reikia kitą asmenį pakviesti prie telefono — „prašyčiau pakviesti“, arba „gal pakviestumėte“, arba „ar nepakviestumėte“, vietoj liepiamojo „Pakvieskit“, kas būtų nemandagu ir nevisai lietuviška.

5. Jei reikia prašyti palaukti, geriau sakyti „prašom palaukti“, „tuoj ateis“ arba „gerai, pakviesiu“ arba „tuojau“, bet ne „minutėlę“ arba „galima“.

6. Ar aiškiai kalbi? Jeigu skambinančioji vis sako „Atsiprašau, nesupratau“, reiškia — neaiškiai kalbi, murmi.

7. Telefonai modernūs, bet paprastai tenka kiek lėčiau kalbėti, ypač per didesnius nuotolius ar užjūrį (kartais net aidi balsas, reikia palaukti).

8. Koks kalbančiojo balsas? Pasiklausykime savo balso magnetofonu. Ar linksmas? Ar nuobodus?

9. Jeigu reikėtų perduoti žinią kitam asmeniui, kuris šiuo metu telefono atsakyti negali, svarbu užsirašyti, kad neužmirštum. Skambinęs žmogus nori, kad jo žinutė būtų teisingai perduota, tai mielai pakartos numerį, pavardę ar kitą reikalingą žinią.

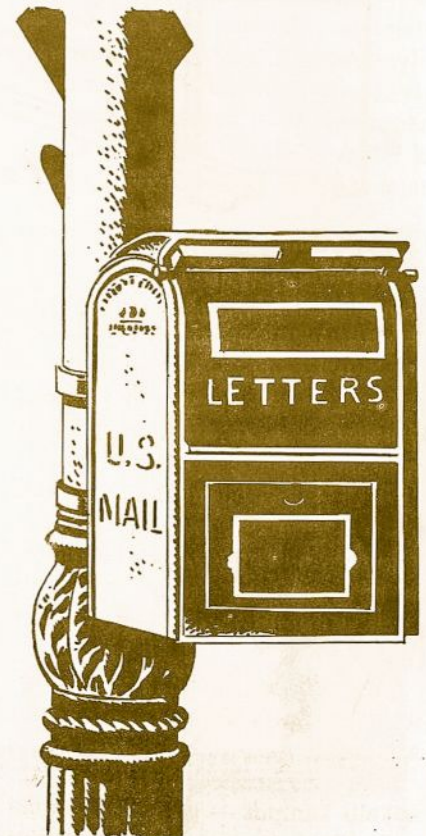
10. „Skautas mandagus . . . skautė mandagi“. Kaip su žodžiais „ačiū“, „prašau“, „atsiprašau“? Jeigu asmuo nepasako, kas skambina, galima mandagiai paklausti, „Ar mamytei (tėveliui, broliui . . .) pasakyti, kas skambino“, „Ar norėtumėte, kad jiems pasakyčiau, kas skambino“. Tai mandagiau negu „kas kalba?“.

11. Svetimiems, nepažįstamiems asmenims nėra reikalo suteikti daugiau žinių, negu reikalinga. Pavyzdžiui, „Tėvelio namie nėra“, ir nieko nesakyti, kada grįš, kur išėjo — tai jūsų šeimos privati informacija. Jeigu skambinančio pavardės neatpažįsti, visvien gali tėvams žinią perduoti mandagiai pakalbėdama, kiek reikia, bet ne daugiau.

... IR KAS GAUNA DAUG LAIŠKŲ?

Visiems patinka gauti laišką, sveikinimą, atviruką. Žmonės snieguotą žiemą net takelį iki pašto dėžutės nukasa. Svarbiausia, smagu, kad kas nors prisimena, draugauja, galvoja apie kitą žmogų.

Bet: laiškai yra kaip senoviškas turgus. Reikia mainytis, pasikeisti laiškais. Gauna laiškų tie, kurie rašo!

Malonu gauti laišką: „Kaip einasi? Čia viskas gerai. Nieko naujo. Seni reikalai.“ Dar maloniau gauti laišką, kuriame yra graži mintis, juokas, kas nors smagaus, kas nors šilto. Linksmi aprašyti galima ir paprasčiausią įvykį, namų darbus („šiandien tvarkiau savo kambarį...“).

Kitas būdas yra prisiminti savo draugus iškarpomis iš laikraščių ar žurnalų. Kartais tinka karikatūra, juokas ar koks rašinėlis. Jei draugė mėgsta gyvuliukus, tai iškirpti ką įdomaus apie juos. Arba jei kas kuo kitu domisi, prisiminti: sportas, pašto ženklai, rankdarbiai, muzika, televizijos ar kino žvaigždės...

Kuo dažniau rašai, tuo lengviau rašyti — atsiranda apie ką raštu pakalbėti. Ir patariama nepraleisti pusę laiško ar visą puslapį atsiprašinėti, kodėl nerašai laiku ar anksčiau. Abiems aišku, kad seniai nerašyta. Ir kitam nemalonu atsiprašymus skaityti.

Ar įdedi nuotrauką,

ČIUOŽĖJO BURĖS

Kuršių mariose žiemą „čiuožiama“ burėmis, iškeltomis virš specialių rėmų su pačiužomis. Toks sportas labai įdomus, bet ir pavojingas. Pradžiai gal užtektų lengviau pagaminamų burių (žr. piešinėlį). Ir jei nebūtų vėjo, lengvai galima būrės namo parsinešti. Būtų gerai, nors truputį nusimanyti apie būrlaivių valdymą.

Būrėms reikia trijų bambuko lazdų (8 padų arba 2,5 m), vienos vairui (1,8 m arba 5 pėdų), nesudrėkstančios (vaškuotos arba plastikos) virvės, vienos paklodės dvigubai lovai.

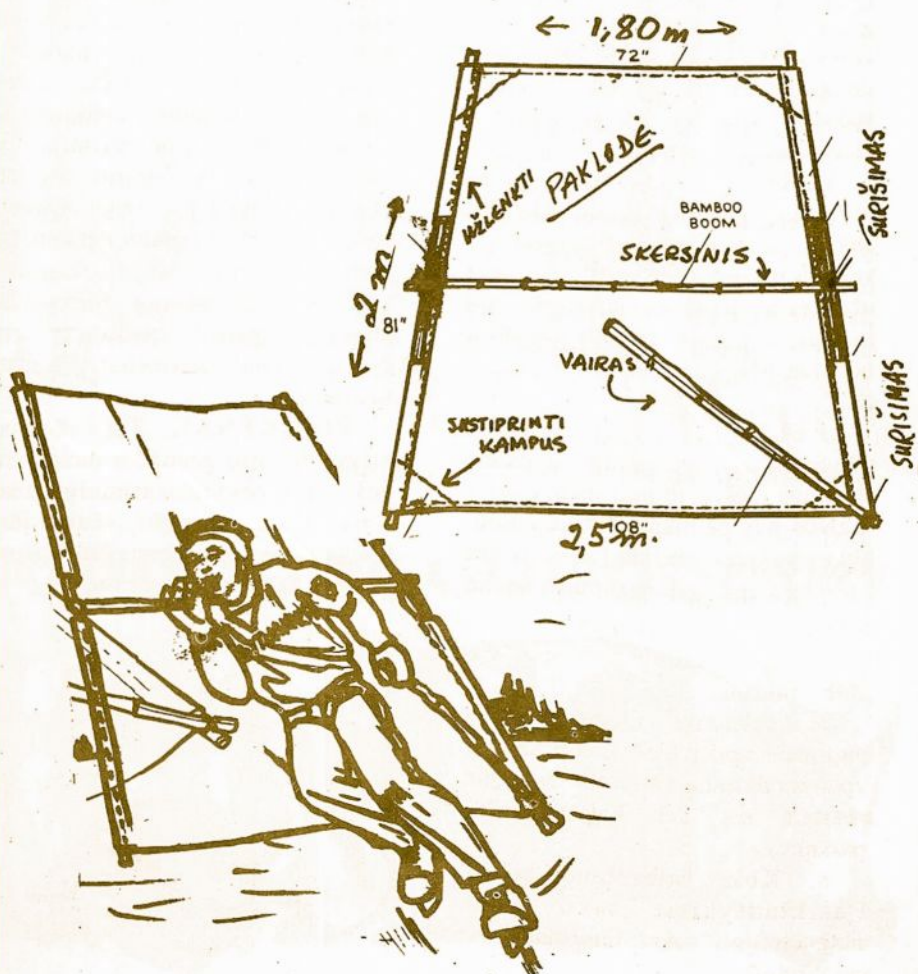
Būrės viršus siauresnis, kad vėjas neparverstų čiuožėjo. Paklodę sukarpius, pastiprinti kraštą, aplenkti ir prisiūti. O šonuose palikti tarpą, kad

bambuko lazdas būtų galima prakišti. Skersinę lazdą nutaikyti, kad tikėtų čiuožėjui ant pečių, kai burės apačia noliečia ledo. Būrės kampus sustiprinti atlikusiais medžiagos gabalais.

Kaip čiuožti? Pirmiausia, kai burė tarp čiuožėjo ir vėjo. Bet taip pat gera žinoti, kaip sustoti: pasukti burę lygiagrečiai su čiuožimo kryptimi, tada pasisukti į vėjo pusę.

Į vėją čiuožti reikia prieš save burę 45 laipsnių kampų laikyti. Pasisukant, perleisti burę iš vienos rankos į kitą.

Burė gali būti plastikos, lazdos — lengvo metalo vamzdžiai. Būrės pavidalas gali būti kitoks. Čia jau čiuožėjo dalykas tobulinti burę ir lavintis, kaip sklandžiai su bure čiuožti.

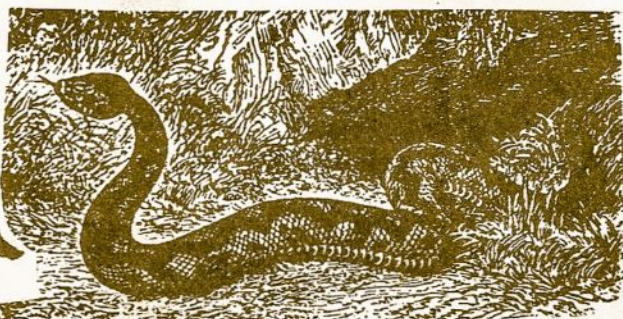
KAMBARINIAI GYVŪNĖLIAI

Beveik kiekvienam malonu namuose auginti kokį nors gyvūnėlį — šunį, katę, paukštį. Arba laikyti žuvytes, vėžlį, gyvatę. Gyvi „draugai“ padeda išmokti apie gamtą ir gyvūnus iš arčiau, reikalaudami priežiūros, švaros, maisto.

ŽUVYS. Yra įvairiausių spalvingų žuvyčių, kurios laikomos švariame akvariume. Akvariumą išrinkti (ar net pastatyti) reikia gerų, patikimų patarimų iš kambarinių gyvūnėlių parduotuvės ar kitų žinovų. Maitinti dažnai, bet neperdaug. Tenka įrengti filtrą, kartais šildymo aparatėlį, įdėti tinkamo smėlio, augalų, sraigių.

VORAS. Nenuodingas voras įdomus — galima valandų valandas stebėti, o tereikia kas savaitę po vabzdį maistui parūpinti. Narvelis uždaras su pakankamai žemės jam įsikasti, o šiaip voru rūpintis daug nereikia. Mėgstamiausias yra „tarantula“.

PELĖS. Pelytės lengvai dauginasi, o jeigu patinās ir patelė skirtingų spalvų, įdomu spėti, kokios spalvos bus peliukai. Būtina žinoti, kokio pakraiko reikia (ką dėti ant narvelio grindų), kaip rūpintis nėščia

patele. Kai kurių rūšių graužikų poras reikia laikinai atskirti — visa tai galima sužinoti iš žmonių, kurie juos augina arba iš parduotuvės (arba knygų).

Graužikai, kaip gyvūnėliai ir kaip žmonės, viskuo domisi. Jei iš narvelio pabėga, greičiausia tik išeina apsižiūrėti. Jie neatsiliepia šaukiami, tai reikia padėti kokią tuščią dėžutę, kad gyvūnėlis manytų suradęs tamsų urvą. Kai žvėriukai dauginasi, reikės daugiau vietos, atskirų ar kitų narvelių — vienu žodžiu, ką su jais daryti, jeigu turi patiną ir patelę.

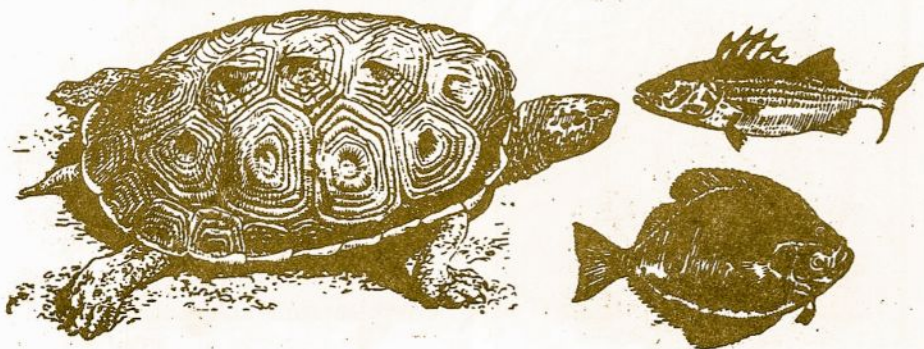
JŪRŲ KIAULYTĖS. Kaip visiems graužikams (atsiminti jų pavadinimą!) reikia metalinio ar plastikos narvelio, kurio negalėtų pamažu nugrauzti. Jeigu narvelis vartotas, svarbu gerai išplauti net kampus, dezinfekuoti. Jūrų kiaulytės gan ramios, perdaug „nekvepia“, labai draugiškos, gali po vieną gyventi; jei patinėliai, kartais susipeša.

ŽIURKĖNAI. Jie iš visų mėgstamiausių graužikų daugiausia naktį juda, nes yra naktiniai gyvūnai. Nėra tokie brangūs, kaip jūrų kiaulytės, gan draugiški, jiems patinka būti keliuose.

VĖŽLYS. Kaip ir visiems gyvuliukams (ir žmonėms!) patinka gyventi švariame namuose. Vėžliai lėti, ramūs, jiems patinka šiltesnė aplinka. Jeigu šis roplis išsigąsta, nelakstys smarkiai kaip kiti gyvūnėliai, tik įsitrauks į savo šarvuotus namus.

GYVATĖS. Vis daugiau žmonių augina gyvates, ypač sužinoję, kad jos nėra šlapios ar šlykščios. Gyvatės arba žalčiai yra švarūs, ramūs, tylūs šliužai. Yra daug nenuodingų rūšių. Gyvatė paimama už „kaklo“ viena ranka, o kūnas kita. Žalčio akvariumas sausas, su smėliu,

akmenukais, medžio šaka. Jis minta žaliomis daržovėmis, sliekais ir pan.

PAUKŠČIAI. Jei paukštį įsigysi dar mažą, galima prijauginti ir pamokyti. Ypač papūgų šeimos paukščiai. (jei esi kantrus) lengvai išmoksta. Kitų rūšių paukščiai — kanarėlės, kikiliai — laikomi, nes gieda (tikėkimės!), gražiai atrodo, šokinėja.

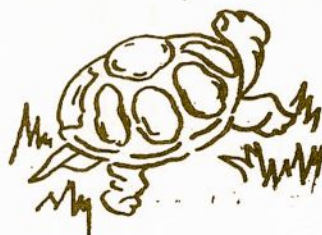
Išsirenkant paukštį, kreipiamas dėmesys į jo laikyseną: neperdaug baukštus, nervuotas, bet gyvas, neapsnūdęs — ir patikimoje parduotuvėje ar iš mokačio paukščius auginti. Narvelyje paukštis (ar paukščiai) turėtų turėti kuo daugiau vietos mankštintis (todėl pailgas narvelis tinkamesnis už aukštą).

Vanduo turėtų būti kasdien keičiamas, grūdų indelis taip pat. Narvelio dugnas įklotas storu popieriu, kad būtų lengva pakeisti. Paukštis lesa, ką randa. Kadangi sėklos kevalą palieka indelyje, indas gali atrodyti pilnas — o paukštis išalkęs. Sėklelės ar grūdai turi tikti paukščio rūšiai.

Paukščius traukia šviesa, todėl, išėję iš narvelio, jie skris į šviesą: gali per langą išskirsti arba prie uždaro lango susitrenkti. Lavindamas paukštį, jo šeimininkas pirma ramiai išmoko tūpti ant pieštuko, vėliau ant savo piršto. Papūgai ar papūgelei reikia tą patį daug kartų kartoti (kai paukštis neišsiblaškęs), kol pradeda

„kalbėti“. (Čia gali padėti magnetofonas).

Daug daugiau apie kambarinius gyvūnėlius galima sužinoti iš žmonių, kurie juos augina, iš parduotuvių, iš knygų bibliotekoje. Svarbu surasti tinkamas žinias, kaip rūpintis ta gyvūnėlio rūšimi, kuri tapo nauju draugu (ir nauju šeimos nariu?).

Kodėl mes negalime būti naminiais gyvūneliais?

ALGIMANTAS

VINCAS PIETARIS

ILIUSTRAVO
ALF. D. PETRAITIS

KIENO IR KOKIE ŠIE ŽENKLAI IR DAIKTAI?

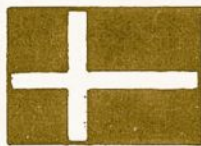
TARPTAUTINĖS ORGANIZACIJOS

L.S.S. GARBĖS ŽENKLAI

KRAŠTŲ VĖLIAVOS juoda = raudona

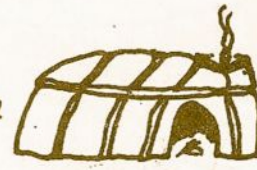
KELIŲ ŽENKLAI

SKAUČIŲ SPECIALYBĖS

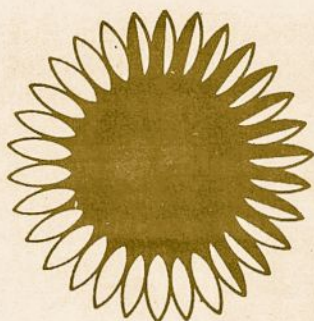

PALAPINĖS

Kelių ženklai: sustoti, traukinys, negalima kairėn sukti, sankryža, negalima lenkti, dviračių draudžiama. Skaucių specialybės: aktorė, dainininkė, audėja, laužavėdė, pirtmoji pagalba, tautinių šokių šokėja, vėliavininkė. Palapinės: mongolų, S. Amerikos indėnų, viduramžių riterių, cirko, cigonų.

ATSAKYMAI: Tarptautinės organizacijos — Jungtinių tautų organizacija, JT Maisto ir žemės ūkio organizacija, Pasaulio sveikatos organizacija, Pasaulinė gamtos fundacija, Europos taryba, UNESCO (JT švietimo ir vaikų įstaiga). Garbės ženklai — Pažangumo, Vėliavos, Tėvynės sąnaus, Lelijos, Padėkos. Kraštų vėliavos. — Japonija, Danija, Turkija, Latvija, Kanada.

TAU, VADOVE

SKAUTIŠKI ŠALTINIAI: LEIDINIAI

Pagrindinis skautiškos veiklos šaltinis yra asmenys. Labai svarbus šaltinis yra knygos, vadovėliai, žurnalai.

Vietovei ar vienetui sunku turėti knygynėlį, nes mažai kur yra skautų būklas. Ar buvusi draugininkė perdavė draugovės knygas naujai? Ar brolis tuntininkas turi skautiškų knygų rinkinį? Pas ką yra skautiškų ir lituanistinio turinio knygų? Kurie vieneto nariai namie turi skautišką vadovėlį? Gal turi senų „Skautų aido“, „Budžių“, „Skautybės“ ar kitų žurnalų? Ar kas nors prenumeruoja skautišką spaudą kitomis kalbomis? Kur yra vietinių skautų bei skaučių parduotuvės ir kokių knygų, žurnalių, brėžinių galima ten rasti?

Turbūt teisingai pasakyta, kad apie viską jau buvo rašyta. Bet tuos spausdintus šaltinius kartais sunku rasti.

Vadovės, vadovo, vieneto knygynėlyje galėtų būti šios lietuviškos knygos: Skautybė berniukams, Skautybė mergaitėms, Skautų vadovui, Skautų užsiėmimai, Skautiški žaidimai, Skautiškųjų vienetų vadovai ir vadovės, Vilkiuko žinynas, Skautas vytis, Skautybė lietuvaitei, Sese budėk, Lietuviškoji skautija, Stovyklų vakarai; įvairūs dainorėliai, patyrimo laipsnių knygutės, gal kas dar turės Skiltintinko vadovėlį, Kaip stovyklauti. Būtų gera turėti vietinių skautų pagrindinius leidinius, pvz. Fieldbook, Scout Handbook ir specialius leidinius, reikalingus programai

(pvz. specialybių konspektus). Yra knygų apie žaidimus, rankdarbius, vaidybą, stovyklavimą, iškylas, maistą, apie skautus pasaulyje ir daug daugiau.

Jei vadovė lankė Gintaro mokyklą (vadovas — Ažuolo), turi savo užrašus ir ten išdalintus lapus.

Kiti iš spaudos sudaro rinkinius — iškarpos apie lietuvių meną, papročius, tautinius šokius, audinius...

Skautiška spauda — svarbus šaltinis vadovei ir vadovui, kurie nori savo skautams ir skautėms parūpinti įdomius užsiėmimus.

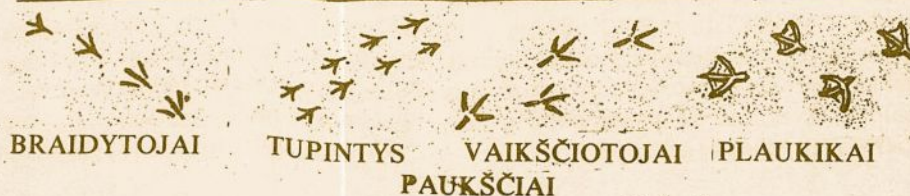

PĖDSEKA

Sniege, smėlyje ar dumblėtoje vietoje lengviausia atpažinti pėdsakus, o jų rasti — prie upelio, šaltinio, ežero, kranto, miško takeliuose. Pati gamta pėdsakais pasakoja savo pasaką: čia šuo vijosi zuikį, kitur voverė iš po sniego atkasė riešutą ar gilę, prie krūmo dažnai praeina žvėrelis, nes randame jį kailio plaukų. Ar gyvulėlis skubėjo, bėgo, pamažu vaikščiojo, staiga dingo?

Kaip atskirti voverės ir meškėno pėdas? Ar tai buvo višta ar laukinis paukštis? Skautai lengviausia išmoks pėdsakus atpažinti (ir kartais net prie gyvūnų prisėlinti), juos nupiešdami savo užrašuose. Iš piešinių galima pagaminti „pėdsakų lentą“ (panašiai, kaip mazgų lentą). Tinka ir gipsu nulieti (tai įmanoma ir sniege...)

Sekdami gyvį sniege, žolėse ar pajūryje, skautai žiūri ne tik į nuospaudas, bet į visą aplinką — nulaužtas šakeles, apkramtytus

lapus ar riešutus ir t.t. Pametę takelį, suka ratu, kol vėl suranda pėdsakus.

Nevisada pasiseka stebėti pačius gyvūnėlius, bet surasti meškos, stirnos, ežio ar kito gyvio pėdas jau didelis pergyvenimas. Tuo pačiu lavinamas pastabumas, pajutimas gamtos gyvenimui.

PĖDSEKOS ŽAIDIMAI

BATAI. Kiekvienas žaidėjas nueina toliau nuo kitų ir savo batą apibrėžia popieriaus lapė. Užrašomas skaičius. Visi batų pado piešiniai sudedami viduryje, skautai susėda aplinkui ir savo užrašų knygutėse ar lapeliuose surašo skaičius, bandydami atspėti, kieno bato pėdsakas. Kas surašys daugiausia?

ŽINOMOS VIETOS. (Lauke:) Kiekviena skiltis gauna sąrašą žinomų vietų (jei mieste) ar žymesnių akmenų, medžių ar kt., pridėdant kompasą kryptį, jei reikia. Kuri skiltis greičiau pasieks nurodytą vietą? (Viduje:) Skiltys turi vienodus žemėlapius (savo miesto, Lietuvos ar pan.) ir gauna sąrašą žymių vietų, kurios matomos pagal nueitą taką. Kuri skiltis pirma suras ir išbrėš visą „kelionę“?

ĖLGBĖTOJAI. Kiekviena skiltis parenka sargą ir kalinį (ir jais pasikeičia tarp skilčių). „Kalinys“, sargo vedamas 7-8 metrų virve, bando taip eiti, kad vėliau pradėjusi eiti skiltis galėtų sekti nueitą kelią ir jį išgelbėti.

RĀSTAS. Neperdidelė kaladė aprišama virve ir traukiama per mišką, pievą. Po kiek laiko skautės išeina tako sekti, pastebėti, kur žemė pajudinta, žolė nulinkusi, sniegas nubrauktas.

VORATINKLIS. Paslėpiamas lobis. Nuo jo pro medžius, palapines, krūmus (ar viduje pro durų skylutes, baldus) išvedama po ploną virvutę kiekvienai skilčiai (arba, jei žaidžia

skiltis, kiekvienai žaidėjų porai). Kuri skiltis ar pora pirma suvynios savo virvutę ir lobį atras?

MISKININKAI. Vedėjas nueina taku, palikdamas raščiuką ties įdomiomis vietomis (kas čia gyvena? kieno čia pėdsakas? kas čia?) arba tik tuščią lapelį (tada skautai turi sugalvoti, ką reikia surasti). Nuėję visą taką ir susirašę stotis, visi su vedėju grįžta atgal, aptardami pėdsakus ir kitus gamtos reiškinius.

Jeigu nėra skautų būklo ar negalima susirinkimo vietoje lentos prikabinti, galima padaryti kietos medžiagos sulankstomus „lapus“, kurie pastatomi ant stalo, skautams ar skautėms susirinkus.

Sieniniu laikraščiu turi rūpintis vienas asmuo, nes kitaip pasidaro šiukšlynas. Tai meniškos pareigos!

Sieninio laikraščelio turinys? Nuspręskite pačios.

Dažnai būna suklijuota visų vieneto pareigūnų lentelė, pažangumo lentelė (kas ruošiasi kokiam patyrimo laipsniui, specialybei), lentelė su kitomis žiniomis — mokesčiai, prenumeratos, atlikti uždaviniai, pranešimai.

Paskutinioji mūsų iškyla ar

PĖDSAKŲ KIMAS. Atsk lapeliai kiekvienai pėdsakų rūš (nupiešti įvairių gyvių pėdų siluetus,

stovykla ar ekskursija. Arba šventė. Su nuotraukomis, ranka (ar mašinėle) išrašytu aprašymu bei išpūdžiais. Iškarpos iš laikraščio apie vienetą ar skautus. Geri darbeliai, ypač visos skilties ar vieneto.

Sumanymų lapelis stovyklai: čia kiekviena gali prirašyti ką nors ir sieninį laikraštėlį papildyti.

Skaučių piešinėliai, skautų brėžiniai, įdomios karikatūros.

Sieninis laikraštėlis vis turi ką naujo, spalvingo, įdomaus. Tai priemonė skilčiai ar vienetui apjungti — ir atkreipti dėmesį į svarbius skautiško gyvenimo dalykus: Laukdamas sueigos, skautės gali savo kūrybą užkabinti ir šios savaitės ar mėnesio laikraštėlį paskaityti.

IŠKYLOS ŽIEMA

Nors kai kurie „Skautų aidų“ skaitytojai niekad sniego nematė, net ir jų kraštuose būna žiema, kada šalčiau ir gamta kiek pasikeičia. Žiemą dienos trumpesnės — gali tekti naktį ar bent sutemus namo grįžti.

Jeigu vienetas įpratęs kas mėnesį ar du iškylauti ar net stovyklauti savaitgalį, nesustos ir žiemą. O žiemą per sniegą ir virš ledo iškylauti labai smagu ir malonu — jei gerai pasiruošiamie.

Apranga. Drabužiai turi būti sausi, bet sulaikantys orą, kuris labai gerai izoliuoja ir neleidžia kūnui prakaituoti. Prakaitas ir drėgmė gali pavirsti į ledą drabužiuose ar miegamame maiše. Apranga kelių sluoksnių, nuo apatinių iki viršutinių. Kai šalta, užsidedi daugiau. Kai sušyli, nusiimi švarką.

Taip darome ir su miegamu maišu: naktiniai, paklodė, pats maišas. Užsidėti megstą kepurę, kai miegi. Apvynioti maišą antklode ar brezentu. Izoliacijos sluoksniai padeda valdyti temperatūrą.

Batai. Čia irgi tinka sluoksnių dėsnis: kelios kojinės, bet kad nesitrintų. Batus gerai ištepiti (ar užsidėti aulinius guminius), kad greit nesudrėgtų.

Kepurė, pirštinės, kaklinis („šalikas“). Ir t.t.

Maistas. Reikia daug skysčių ir daugiau energijos. Tinka virti sriubą (buljoną), arbatą, pirma iškasus sniegą iki žemės, nes kitaip ugnis sniegą tirpdys. Puodą ar keptuvę įrengti kaip vasarą.

Atsarga. Jei ledas tik 2,5 cm — negalima eiti. Jei 5 cm storumo — tik su slidėmis. 7 cm — galima eiti, paliekant 2 m tarpą tarp asmenų. 10 cm — galima net ir grupėms. 12 cm — tinka per eketę žuvauti, 18 cm — net ir automobilis gali važiuoti. Storumą išbandyti ietimi su vinimi gale.

Žaidimai. Pėdseka — daug lėčiau matosi, negu vasarą. Statyti sniego pilis ir žaisti „mūšį“ — į ką pataikė, tas iškrenta. Mesti sniego gniūžtes į taikinį. Pastatyti Senį besmegenį ar sniego skulptūrą. Kuri skiltis suridens didžiausią sniego gniūžulą? Miške lengviau signalizuoti žiemą. Rogučių lenktynės (išskylai maistą ir kt. galima vežti rogutėse vietoj nešti ant nugaros).

Vakare. Kai tamsu, eiti tyliai — klausytis girgždančio sniego, nakties garsų, braškiančių ar ošiančių medžių. Jei yra mėnulis, sniegas viską atspindi — gan šviesu. Galima išmokyti kryptį pagal žvaigždes ar mėnulį nustatyti (pagal mėnulį nustačius, kur saulė yra).

UŽKANDŽIAI IŠKYLAI

Tik pradėdam keliauti — ir jau visos alkanos! Žiema — gera proga pačioms džiiovinti užkandžius. Krsonį palikti pravirą apie 2 cm, karštis — 56 C arba 130 F. Gabalėlius sudėti ant aliuminio popieriaus, po kiek laiko apversti.

Obuolius nulupti, išimti sėklas. Pamirkyti gabaliukus sūriame vandenyje. Džiiovinti 8-12 val. Bananai: Piršto didumo gabalėlius, 30 val. džiiovinti. Persikai — per pusę ir tada smulkiau, 12-30 val., kol kieti kaip oda. Slyvos: 20 min. mirkyti verdančiame vandenyje, tada džiiovinti 12-30 val. Kokusai: bulvėms skusti įrankiu „mėsą“ susmulkinti, 1-3 val. džiiovinti. Moliūgas (pvz., zucchini): riekutes džiiovinti 4-6 val., kol pasidaro trapios.

Visai ne pro šalį, jei iškyla ilgiau užtrunka!

NELAIMĖS SIGNALIZUOTĖ

Nelaimei atsitikus, gal ir skautas mokės šauktis pagalbos. Bet sueigoje ar iškyloje išbandęs, daug lengviau galės šauktis pagalbos kitiems ir sau.

Lėktuvui. „Taip“ sakoma mojan kaklaraiščiu (ar kitu medžiagos gabalu) prieš save į lėktuvo pusę,

pusračiu. „Ne“ — lėktuvo skridimo kryptimi aukštyrų žemyn. „Reikia mediciniškos pagalbos“ — atsigulti, rankas virš galvos ištiesti. „Viskas tvarkoj“ — dešinė ranka aukštyrų, kairė žemyn. „Paimkite mane“ — abi rankos virš galvos. „Reikia mechaniko“ — rankos ištiestos į šonus.

Traukiniui. Stovėti šalia bėgių ir pakelti abi rankas. Naktį: šalia bėgių mojuoti šviesa.

Šoferiams. Kai reikia pagalbos, pakelti automobilio dangtį priekyje ir užpakalyje. Baltą skudurą prie antenos pirrišti. Įjungti mirksiančias švieses. Jei neturite kito signalo (raudonos žvakės), įdėti alyvuotų skudurų į rato dangtelį ir deginti apie 15 m nuo automobilio.

Miškininkui. Dūmai, bet labai atsargiai su ugnimi, kad neplistų. Visam pasaulyje žinomas trijų laužų signalas (paprastai trikampiui sustatytas).

Ūkininkui. Pabaidyti avis ar galvijus.

Kalnuose. Šeši švilpukai, minutė tylos, šeši švilpukai. Arba šviesa — jei prožektoriaus baterijos veikia (geriau nemirksėti, o uždegti ir ranka uždegti šešis kart).

Bendrai. Išmokyti švilpti garsiai. Lėktuvams signalą pagaminti didelį, iš toli išskaitomą. Išmokyti veidrodėliu signalizuoti. Kreipti dėmesį į signalizavimo daikto spalvą — geriau oranžinis, raudonas, geltonas. Jei teturite baltą medžiagą, ją sutepti dumbly.

STEBUKLINGOJI DĖŽUTĖ

Geras užsiėmimas sueigai — ir naudingas dalykas išskylai ar kelionei. Galima sudėti visiems kartu arba kiekvienas paruošia dėžutę namie.

Dėžutė — nelaimės atvejui. Tinka metalinė dėžutė, apie 5 x 5 x 1 cm: Ką įdėti? Kas reikalingiausia!

Du lipinukai žaizdai, marlės gabalėlis ir lipinamos juostos 40 cm. Buljono (sriubos) vieną ar du gabalėlius. Žvejoti siūlo, kabliukų, vielos, gan daug degtukų (galai uždengti vašku, kad nesudrėgtų. Skutimosi peiliukas, mažas švilpukas, paprastas kompasas. Gal koks pinigėlis telefonui. Ar reikėtų dar ko nors? Pieštuką ir popieriaus gabalėlį. Gal mažą peiliuką ar žirkutes.

Sueigoje visi ar visos gali parodyti, ką paruošė. Stebuklingą dėžutę visados nešiotis, ypač iškylose. Vietoj metalinės dėžutės, galima panaudoti plastinį buteliuką, jį odos ar virvutės kilpa prie diržo prikabinus.

Panašiai galima pagaminti pirmosios pagalbos mažytę dėžutę (pudros mažytis buteliukas, degtukai, lipinukas, lipinama juosta, vandeniui švarinti tabletė, vaistai nuo skausmo, tepalas suskilusioms lūpom, siūlas, adata, sagos . . .

Arba stovyklautojo reikmenų dėžutę: vielos, kabliukai, keli segtukai, gumelės, dvi vynys, du žiogeliai („grafkės“), adata, siūlas, pieštukas ir popierius, atsarginė lemputė prožektoriumi ir . . .

PAUKŠTYČIŲ ŽAIDIMAI

PENKIOS RAIDĖS. Kiekviena turi popierių ir pieštuką. Užrašo penkių raidžių pasirinktą žodį. Vadovė iššaukia raides. Turinčios tą raidę, ją išbraukia. Pirmoji išbraukusi žodį, laimi. Galima visoms duoti tą patį devynių žodžių sakinį. Kiekviena sau į 9 langelius (3 x 3) įrašo žodžius, kur nori. Tada iššaukiami žodžiai. Pirmoji, kurios išbraukti žodžiai sudaro tris iš eilės (skersai, išilgai, įstrižai), laimi. Žodžius parinkti pagal metų laiką (žiema, snaigė . . .; skautė, įžodis . . .).

DEŠIMTUKO IŠKYLA. Nuo sueigos vietos einama iki kryžkelės. Čia viena meta dešimtuką. Žiūrint, kuri pusė iškrenta, einama į dešinę ar kairę. Ir taip prie kiekvienos sankryžos. Paukštytės meta pinigą paeiliui. Po kiek laiko sugrįžta namo tiesiausiu keliu! Dešimtukus galima skirti geram tikslui.

LIETUVA. Žaidėjos būreliais. Kiekviena turi skaičių. Vadovė parodo piešinį ar nuotrauką. Kuri pirma (turinti iššauktą skaičių) teisingai atsako, laimi savo būreliui

tašką. Paveikslai: Gedimino pilis, Trakai, Aušros Vartai . . .

„**PALIESKITE**“. Būreliais. Vadovė iššaukia kokį nors daiktą — langas, durų rankena, tam tikras medis, arba spalvą — raudoną daiktą, arba — medinį, geležinį, molinį . . . Visos bėga paliesti ir kuo skubiau grįžta į savo vietą. Pirmas būrelis vietoje laimi tašką. Žaisti 8-10 kartų. Laimi daugiausia taškų turintis būrelis.

Lapė, viename gale patalpos (ar kiemelio) — lapės ola (namai). Kitame — vištė. Višta su viščiukais prieina prie lapės olos ir klausia: „Lapute, kiek laiko?“ Jei lapė atsako: „Dvylikta“, ji ima vištytes gaudyti ir pagautas į olą nuvesti. Jei pasako kitą laiką, vištytės ramiai sau žaidžia (sviediniu ar ką kita).

KIMO ŽAIDIMAI

Kimas — Indijos berniukas, kurio pergyvenimus iš Rudjardo Kiplingo apysakų panaudojo skautų įkūrėjas R. Baden-Powellis. Kimas išmoko stebėti, stebėdamas ir atsimindamas daug skirtingų ir panašių dalykų. Tai lavina atmintį, pastabumą — ir dažniausia labai įdomu!

PAVEIKSLAS. Skiltis vieną minutę stebi sudėtingą paveikslą iš kokio nors žurnalo. Po to klausinėjama apie smulkmenas paveiksle. Gali būti varžybos tarp skilčių — viena kitos klausia klausimus (iš atminties, o vadovas patikrina). Po to vėl visi pažiūri paveikslą pasitikrinti. Galima ir antrą kart su tuo pačiu žaisti.

LANGELIAI. Kreida pažymimi šeši langeliai arba nupiešiami dideliame popieryje). Kiekviename skirtingas daiktas. Visi stebi vieną minutę. Tada tie šeši daiktai perdedami kitaip. Vėl stebima vieną minutę, ir uždengiama. Tada skiltis turi atsiminti, kaip daiktai buvo sudėti iš pradžių ir vėliau — nupiešti langeliuose.

KUPRINĖ. Visi ratu. Vadovas pradeda: „Skautas į kuprinę įdėjo kojine“. Antrasis sako, „Skautas į kuprinę įdėjo kojine ir kirvuką“. Ir taip toliau, kol jau nebegalima atsiminti visų dalykų, kuriuos skautas stovyklon pasiėmė.

Šį žaidimą galima pritaikyti kitaip. „Vilniuje yra: Gedimino kalnas . . . katedra . . . Aušros Vartai . . . muziejus . . . universitetas . . .“ kol nebežino, ką pridėti. Taip pat išvardinti paukščius, medžius, garsius žmones . . .

PANAŠUMAS. Visi moka Kimo žaidimą su 24 skirtingais daiktais — pažiūri 2 minutes ir tada pavieniui ar skiltimis surašo. Pabandykite kitaip: sudėti 10 skirtingų vinučių ar pieštukų ar knygų ar žodžių (čia galima pasimokyti naujų!). Arba 10 siūlų, 6 ar 8 juostų raštus, žymių žmonių atvaizdus . . .

Kaip būtų, jeigu ateinančiai sueigai viena skiltis (ar kuri skautė) paruoštų visai naują Kimo žaidimą?

IŠ PRAEITIES DIENŲ

Vyr. Skautininkas pulk. Juozas Šarauskas (viduryje) Derliaus Šventės metu su Šiaulių Valstybinės Mergaičių Gimnazijos „Mingos“ d-vės skautėmis, atlikusiomis tautinių šokių programą 1937 m. rudenį. Užpakaly, kairėje pirmas s. Domas Pinigis, antras — s. Stp. Kairys (Šiaulių tunto), toliau — įgulos 8-to pėst. pulko vadas pulk. Butkūnas, ketvirtas — apskr. v-kas Vaišnys. Dešinėje (stovi) — Roma Rudaitytė, LSS Tarybos p-kas v.s. K. Ūbeika, ir Žagarės viet-kas v.s. Kirlys. nuotr. Romos Rudaitytės-Degesenės

LSS šefas Antanas Smetona, lydimas rajono viršininkės v.s. O. Zailskienės, lanko Žemaitijos rajoną II Taut. Stovykloje, Pažaislyje, Lietuvoje, 1938 m.

(iš v.s. O. Zailskienės archyvo)

PASAULIO SKAUTU RATE

SKAUTYBĖS 75 M.
SUKAKTIS švenčiama nuo 1982 vasario 22 (Baden-Powellio 125 gimtadienio) iki 1983 liepos 14, kada netoli Calgary, Kanadoje, baigiasi 15-toji pasaulinė jamborė. Šie metai pavadinti „Skauto metai“, paruoštas ir simbolis su tarptautine lelijėle ir į vėliavas panašiu skaičiumi 75. Metų šūkis parinktas: „Skautybė padeda kurti geresnį pasaulį“. Skautų sąjūdyje dabar dalyvauja 16 milijonų jaunų žmonių.

BROWNSEA SALOJE 1982 VIII 3-10 stovykla apie 200 skautų ir skaučių, po du iš krašto, tarp 14 ir 16 m. amžiaus. 1907 m. Baden-Powellis ten pravedė pirmąją skautų stovyklą pasaulyje, stovyklavo 20 berniukų.

AUSTRALIJOJE. Nabisco pusrytinių dribsnių — javainių įmonė susitarė su Australijos skautų sąjunga ir maisto dėžutes iliustravo 20 įvairių skautiškų dalykų piešinėliais ir aprašymais — apie virimą, kompasą, apsaugą vandenyje, pirmąją pagalbą ir kt. Nabisco skautavimo žinias perdavė ir savo televizijos skelbimuose septyniuose Australijos valstijų sostinėse. Apie 4 milijonai dėžučių buvo išplatinta per tris mėnesius.

ALFABETIZACIJA yra svarbus skautų ir skaučių uždavinys Kenijoje, Indonezijoje, Indijoje, Saudi Arabijoje, Omane, Qatare, Kuvaite, Yemene ir kitur. Skautai praveda raštingumo kursus kaimeliuose, įsteigia knygynėlius. Kovo mėn. Saudi Arabijos sostinėje Riyadh Tarptautinis skautų biuras, ir Jungtinių Tautų specialistai pravedė savaitės kursus 22 skautų vadovams iš Arabijos įlankos kraštų. Tai buvo pirmieji tarptautinio raštingumo kursai, kuriuos rengė skautai. Manoma suruošti daug daugiau.

SINGAPŪRO skautų sąjunga surinko \$100,000 kelionėje „Walkathon“, kuriai už kiekvieną kilometrą skautų giminės, draugai ir kiti žmonės pažada tam tikrą sumą aukų. Dešimtadalį surinktų pinigų nusiuntė į Tarptautinį skautų fondą.

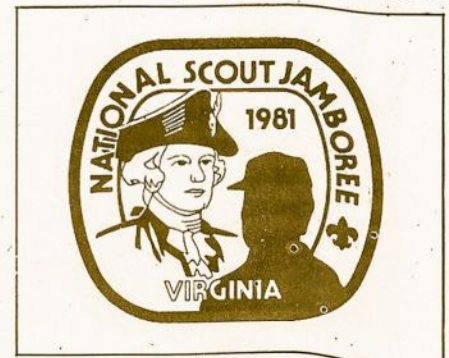
BADEN-POWELLIO pasisakymai apie įvairius reikalus surinkti naujoje Tarptautinio biuro išleistoje knygoje „Footsteps of the Founder“ (Įkūrėjo pėdsakai), kurią paruošė Mario Sica. Knyga anglų, prancūzų ir italų kalba turi apie 500 ištraukų iš gausių B-P raštų ir išleista ryšium su 75 m. skautybės sukaktimi.

KANADOS SKAUTAI šių metų savo tautinę stovyklą ruošia toje pačioje stovyklavietėje, kurioje 1983 VII 4-14 susirinks 15-20,000 pasaulio skautų į 15-tąją jamborę. Tuo būdu jie tikisi išbandyti ir patikrinti stovyklavietę, programą, ryšių ir susisiekimo tvarką.

1983 M. JAMBORE'S stovyklautojai iš kone 100 kraštų stovyklaujantys 90 km nuo Calgary Kanadoje, grupėmis dalyvaus garsoje Calgary ūkio parodoje, vadinamoje „Calgary Exhibition and Stampede“. Parodoje kaubojai ir indėnai, vežimų lenktynės, galvijų jotynės, rankdarbiai ir kiti užsiėmimai. Stovyklavietė yra vakarų Kanadoje, Rocky kalnyno papėdėje, tai bus daugybė iškylų į kalnus, natūralius miškus, yra upė ir ežeras. Stovyklausančios skiltys iš anksto parinks savo užsiėmimus, kurie bus įrašomi į kompiuterį, kad laiką ir vietą suderintų. Atvykę 14-18 m. stovyklautojai ras jau paruoštą savo programą. Jamborę rengia Kanados anglų ir prancūzų skautų sąjungos, o padeda ir JAV skautai.

ŽODŽIŲ MAINAI

Kalbos žodynai parodo vienos tautos ryšius su kitom kalbom. Kiekviena tauta skolina žodžių iš kitų kalbų.

Iš LIETUVIŲ KALBOS latviai pasisavino žodį giminė, lenkai — kumpis, vokiečiai talka, senieji gudai — bitininkas (bitnik), suomia priėmė lietuvių žodžius šeima ir šienas, estai — avinas, anglai — elnias (kuris per olandų ir vokiečių kalbas pavirto eland, Afrikos briedžių), o žodį kaušas pasiėmė rusai, ukrainiečiai, suomia, vokiečiai ir švedai.

Lietuviai iš KITŲ KALBŲ į savo kalbą įvedė žodžius: iš prancūzų — pòmidoras, bagažas; iš ukrainiečių — anūkas; iš gudų — grybas (lietuviškai: kremblys, budis); iš

slavų — kubilas, stiklas; iš graikų — kedras; iš anglų — skautas; iš lotynų — asilas, batas; iš persų — agurkas, kilimas; iš brazilų — ananasas; iš turkų — bezdžionė. Yra ir žodžių, išmuktų iš kitų baltų kalbų: binzinėti iš sėlių, savaite iš prūsų, peizoti iš kuršių.

Tai tik dalis tokių žodžių. Iš kokių kalbų tavo gyvenamas kraštas paėmė žodžių? Jei moki anglų kalbą: iš olandų — sled, iš skandinavų — cake, iš vokiečių — poodle, keltų — bug, flannel — valų, slogan — galų, rascal — prancūzų, soda — italų, howitzer — bohemų, vampire — serbų, sandal ir shawl iš persų, coach iš vengrų, jug iš hebrajų, algebra iš arabų, dinghey iš bengalų, ketchup ir lemon iš malajų, silk iš kiniečių, satchel iš egiptiečių, caucus ir skunk iš indėnų, kayak iš eskimų; trombone, slave ir subtle perėjo net keturias kalbas, kol atsirado anglų kalboje — slavų, graikų, lotynų ir prancūzų.

NAUJI L S F NARIAI:

L S F 1980 m. PALŪKANOS
PASKIRSTYTOS SEKANČIAI:

Vadovų lavinimui

Seserijos draugininkų kursams	\$ 350.00
Gintaro mokyklai	300.00
Ažuolo mokyklai	300.00
Miško ženklo kursams	350.00
ISS Lituaniškos Seminarui	1,050.00

Skautiškiems leidiniams

LSS Nuostatų leidimui	750.00
Mūsų Skautybė knygai	500.00
LS Seserijos knygai Sese Budėkl	500.00
LSB skiltinių konspektui	150.00
Skautų Aidui	95.13
Mūsų Vyčiui	200.00
Budėkime - Anglijoje	50.00

Rajonų skautiškai veiklai stiprinti

Anglijai	100.00
Brazilijai	100.00

Viso: \$4,795.13

52. Baziulevičienė, Veronika, Cleveland, OH
 137. Jankūnai, Ona ir Vincas, Rochester, NY
 143. Stundžia, Bronys, Weston, Ont.
 158. Gimbutai, Stasė ir Jurgis, Arlington, MA
 179. Osuchas, Jonas, Hartford, CT
 353. Karaliai, Gerda ir Pranas, Christiansted, St. Croix
 443. Navazelskiai, Irena ir Petras, Westwood, MA
 476. Santvarai, Elena ir Stasys, S. Boston, MA
 558. Klinga Stasys, S. Boston, MA
 561. Janus-Januškevičius, Adelė ir Juozas, Milton, MA
 629. Milašius, Petras, Cleveland, OH
 640. Bužėnai, Irena ir Ramūnas, Los Angeles, CA
 721. Zabuliai, Birutė ir Steponas, Hartford, CT
 756. "Kun. Gražinos" vyr. sk. būrelis, Los Angeles, CA
 757. a.a. Stasio Gasnerio atminimui, Chicago, IL
 758. Mažonas, Kazimieras, Parma, OH
 759. a.a. Bronislavos Špakevičienės atmin., Brockton
 760. Jarašūnai, Liolė ir Emanuelis, Santa Monica, CA

Visiems aukotojams nuoširdus ačiū!

Aukos LS Fondui siunčiamos:

Kostas Nenortas
 44 Alban St.
 Dorchester, MA 02124

MIELI
BROLIAI
VADOVAI

Mūsų organizacijos veikloje be darbo bei pasišventimo reikalingi taip pat pinigai, kurie nemažai prisideda prie skilčių, draugovių ir tuntų veiklos. pagyvinimo.

Skautų Sąjungos vadovybė be jų taip pat negali apsieiti. Tam reikalui buvo įsteigtas Lietuviškosios Skautybės Fondas, kuris veikia jau šeši metai ir telkia lėšas mūsų

sąjungai. Per tą laiką fondo pastangomis mūsų vadovybė susilaukė jau virš dvylikos tūkstančių paramos.

Šiuo metu LS Fondo valdyba nutarė praveisti loteriją, kad dar daugiau sutelktų paramos mūsų sąjungai.

KVIEČIU JUS, BROLIAI, VISUS Į TALKĄ, kad ši loterija kuomet sėkmingiausiai praeitų, o kad tai įvyktų, kiekvienas skautas turi užsidėti sau pareigą išplatinti bent vieną loterijos bilietų knygutę!

Mieli broliai, tikiuosi iš Jūsų visų nuoširdžios talkos. Parodykime savo sumanumą ir pasistenkime, kad neliktų nei vieno neišplatinto bilieto. Skiltis ar draugovė, išplatinsi daugiausia loterijos bilietų, bus tinkamai atžymėta.

Tad, kibkime visi į darbą!

v.s.fil. Vytautas Vidugiris
 Vyriausias Skautininkas

Loterijos bilietai gaunami pas vietovių fondo atstovus, arba kreipiantis į fondo valdybą adresu:

Česlovas Kiliulis
 17 Tyler Road
 Lexington, MA 02173
 Tel. (617) 861-1465

Mūsų **DIDŽIOJI ŠEIMĖ**

SKAUTŲ - JAUNIMO
STOVYKLA
LIETUVIŲ SODYBOJE
ANGLIJOJE

1981 m. liepos 5 - rugp. 2

Vasario .16-tosios gimnazijos
(Vokietija) skautės prie jų pačių
išpuoštos vėliavų aikštelės

Priekyje: vyr.sk. K. Kotovaitė (USA)
iš kairės ps. I. Gerdžiūnienė, vyr.sk.
R. Šovienė, stovyklos virš. ps. E.
Šova

Sesės ir broliai virtuvės tarnyboje. S.
Kairys, T. Veršelis, (abu iš
Vokietijos) D. Siliutė ir Claire
(viešnia)

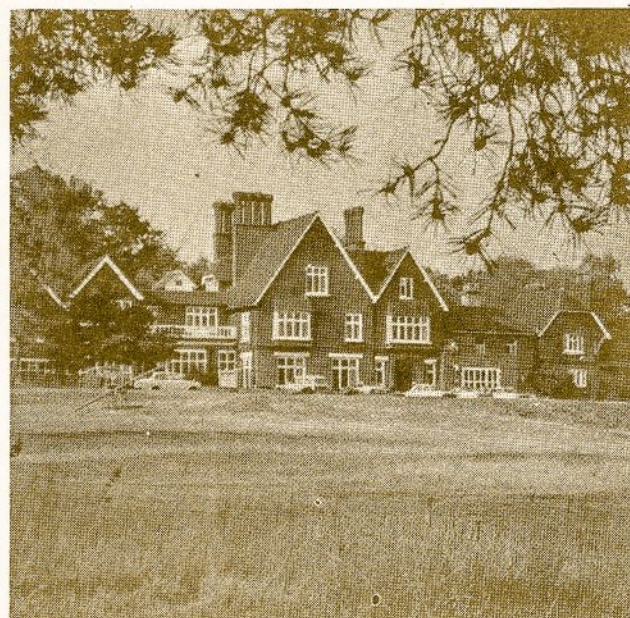

*Solistė skautė Vida Gasperiėnė
praveda dainų pamoką*

ps. Eimutis Šova su jaunaisiais.

*Irena Gerdžiūnienė su jaunesnėmis
skautėmis*

Lietuvių sodyba Headley Park, Anglijoje

*Stovyklos raštinėje. vyr.sk. K.
Kotovaitė (USA), J. Westmoreland
(Anglija)*

Nuotraukos ps. S. B. Vaitkevičiaus

NAUJUOJU TAKU

Praeitų metų rugsėjo 12 d. Chicagoje vėl buvo sujungtos dvi lietuviškos, skautiškos širdys ir rankos. Tą dieną chicagietės Vilijos Rasutytės ir torontiečio Edvardo Punkrio lietuviškai tarti priesaikos žodžiai buvo tęsinys jų pažinties, prasidėjusios VLTS.

Abu jaunieji nuo pat mažens buvo aktyvios lietuviško kamieno atžalos: mokėsi lit. mokyklose, skautavo. Vilija - rūpestinga Kernavės skaučių tunto paukštyčių draugininkė, vėliau uoli ASD narė. Savo studijas ji apvainikavo gailėtingosios sesers diplomu šv. Ksavero kolegijoje. Jaunos dienos bėgo šuoliais besimokant lit. mokyklose, lankant fortepiono pamokas, lavinantis baletu, bešokant taut. šokius. Dabar Vilija - gailėtingoji sesuo vienoje Toronto

ligoninėje. Vyr. valt., ASS narys Edis Punkris - veiklus jūrų budys Rambyno tunte, Toronte. Trejus metus studijuodamas psichologiją, rimtai pamėgo muziką ir piešimą (aštuoneris metus Toronto Karališkoje konservatorijoje studijavo fortepioną, vėliau grojo gitara); taut. šok. sportininkas. Dabar di. 19 noje draudimo bendrovėje.

Abu jaunieji subrendę i. kas tradicijas puoselėjusiose šeimose, tad ir jų vestuvėse mūsų papročiai turėjo išskirtinę vietą ir prasmę.

Toronte, Kanadoje, įsikūrusi, ši jauna šeima, tikėkime, bus stipria pajėga tenykštėje skautiškoje veikloje.

Šveikiname ir linkime laimės sesei Vilijai ir broliui Edvardui!

Kernavietė

Ps. Audra Griniūtė riša kaklaraištį prityrusioms skautėms — čia Audrei Koklytei. Už jos stovi iš k. skaučių viršininkė v.s.l. A. Sodeikaitė, įžodį davusios Brigita ovickytė, Audra Tonkūnaitė, Gailė Radvenytė, Rymantė Vizgirdaitė, Rima Navickaitė, nematyti Birutės Abelkytės.

IŽODĮ PRISIMINUS

Šiandien kažkaip prisimenu šios vasaros stovyklą, programą, laužus, nakties žaidimus, sargybą.

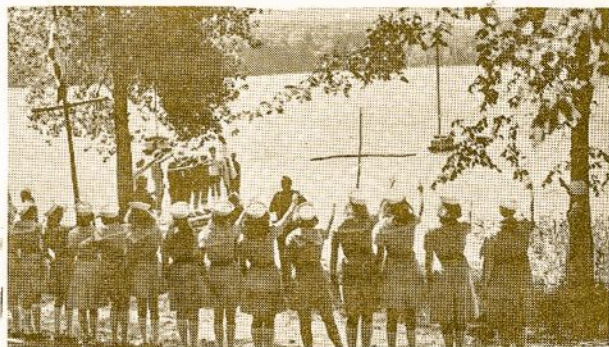
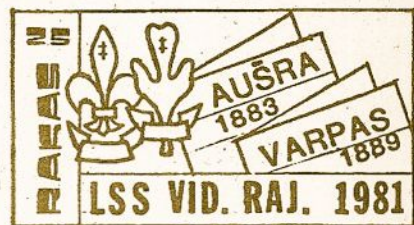
Bet didžiausias man stovykloje įvykis — tai pasiruošimas į prityrusias skautes ir įžodis. Ruoštis jau pradėjom Los Angeles su draugininke vyr.sk. Audrone Bužėnaite. Stovykloje liko tik skautamokslis, o kai kuriom ir daugiau.

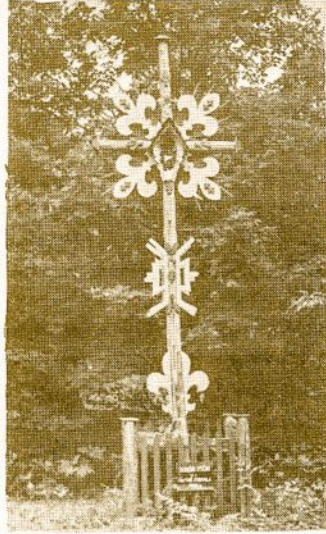
Sekmadienį po mišių stovykloje visos užpuolėm kun. V. Bartušką, kad išegzaminuotų religinę skaučių programą. Prie paruošimo ir egzaminų dar daug prisidėjo vyr. skautės: Danutė Prasauskaitė, Daina Petronytė, Laima Basiulytė. Žinoma ir skaučių pastovyklės viršininkė v.s.l. ngelė Sodeikaitė, ps. Renė Vizgirdienė ir tuntininkė ps. Audra Griniūtė. Vėliau pasiėmusios saldinių ėjom pas v.s. V. Sviderską, kad pasirašytų už LSS santvarką, įstatus, įžodį ir Lietuvos geografiją. Saldainiai padėjo, nes vieną debesuotą šeštadienio popietę septynios skautės Birutė Abelkytė, Audrė Koklytė, Rima Navickaitė, Brigita Novickytė, Gailė Radvenytė, Audra Tonkūnaitė, ir Rimantė Vizgirdaitė davėm prityrusios skautės įžodį ir pasipuošėm vyšninės spalvos kaklaraiščiais.

Audrė Koklytė
„Rambyno“ stovykla
1981 Los Angeles

25

ATLANTO RAJONO "AUŠROS" STOVYKLA

rugp. 15 - 23 d.

Devyni Bostono kandidatai davė skauto įžodį. Vytas Goštautas, Tadas Dilba, Vincas Snipas, Jonas Bričkus,

Tomas Žikas, Petras Kazlas, Andrius Dilba, Tadas Petronis, Arūnas Martinonis ir Arvydas Budreckis

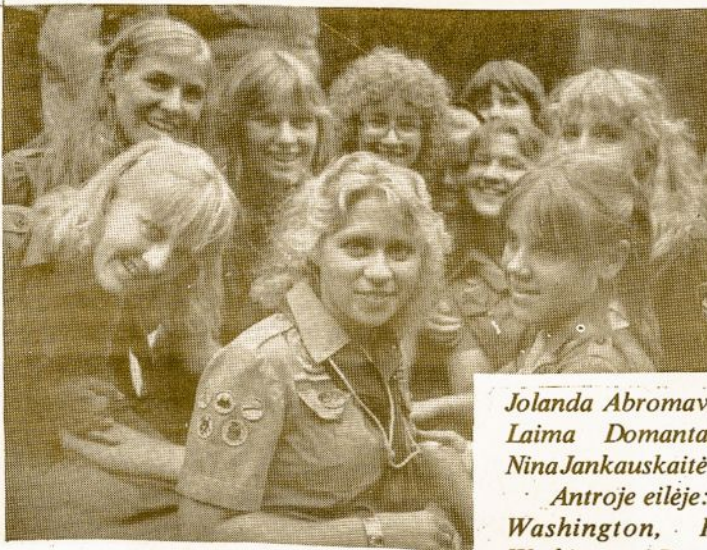
Mokosi kaip teisingai galasti įrankius. Tadas Dilba, Petras Kazlas, Jonas Bričkus, sk. vyt. (JAV marinų majoras) Algis Garsys, Tadas Petronis, Andrius Dilba, Tomas Žikas, Vytas Goštautas ir kiti.

Nuotraukos Romo Bričkaus

Bostono patyrusių skaučių būrelis. Rūta Bričkutė, Vita Špakevičiūtė, Vida Petrūnytė, Ligia Bričkutė ir Audra Veitaitė

Sesė su svečiais iš užjūrio. vyr. sk. Daiva Matulaitytė - Leqington, Mass., sk.vyt. Romas Juozelskis - Nottingham, Anglija, vyr. sk. Astra Kvėderaitė - New Jersey, ir sk. vyt. Mindaugas Gerdžiūnas - Huddersfield, Anglija

Jolanda Abromavičiūtė - Worcester, Laima Domantaitė - Worcester, Nina Jankauskaitė - New York, Antroje eilėje: Kristina Lukaitė - Washington, Rūta Aidytė - Washington, Rasa Čepaitė - Boston,

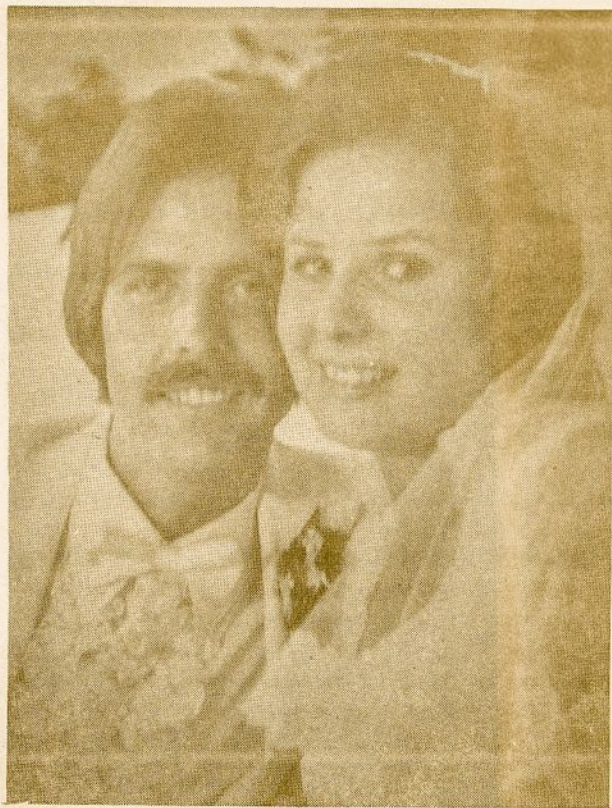

Daiva Česonytė - Washington, Adria Nemickaitė - New York, Ingrida Orentaitė - Washington, ir Diana Orentaitė - Washington

Vyr. skautė *Laimutė Švarcaitė*
susituokė su *Donald Kormas*.
Sutuokė šv. *Jurgio parapijos* admin.
kun. *J. Bacevičius*

Nuotraukoje jaun. ji su *pabroliais*.
Nuotr. *V. Bacevičius*

Aida Kliorytė ir *Vytas Mikalauskas*
sumainė žiedus, 1981 m. liepos 4 d.
Los Angeles. (Vytas kilęs iš *New*
Yorko) Abu skautauja nuo mažrns,
abu baigė universitetus ir abu "Skautų
Aido" skaitytojai.

Vakare stovykloje kartais būna vėsu
R. Jelionytės nuotr.

SKAUTU AIDAS

6346 S. Washtenaw Ave.
Chicago, Ill. 60629

LITHUANIAN WORLD
COMMUNITY, INC.
5620 SO. CLARENDON
CHICAGO, ILL. 60635

PRO PALAPINĖS PLYŠI

Kadangi visi gyvena mieste, susitarė skaučių ir skautų vadovai savo jaunesnius brolius ir seses išvežti į ūkį, iš anksto su ūkininku susitarę. Ūkininkas juos mielai priima, nes iš ankstyvesnių iškylų žino, jog skautai ir skautės gyvulių negąsdina, nevaiko, nenumindžioja daržo, uždaro vartus jei juos buvo atsivėrę, o išvykdami — visada padainuoja jam dainą.

* * *

— Kas jūs manote yra didžiausias naminių gyvulių priešas?
— klausia ūkininkas svečius.
— Mėsininkas, ponas Vaičiau.

Skautukai pamatė artėjantį didelį ūkininko šunį Rudį, kuris jam padeda iš ganyklos vakare karves parvesti į tvartą. Išsigandę subėgo į būrį.

— Negijokite, nebijokite, — sako Vaičius, — žiūrėkite, kaip jis maloniai vizgina uodegą.

— Bet mes kito galo bijome, — atsakė vienas iš iškylų dalyvių.

* * *

Pievoje vienas skautukas pamatė karvę.

— Žiūrėkite, karvutė pastatyta.

* * *

— Kas yra tas arkllys su ragais ir su tokiu dideliu krepšiu užpakalyje?
— klausia skautas, pirmą kartą pamatęs ūkyje karvę.

— Žiūrėkite, kiek daug obuolių prikabinta, — stebisi kitas, žiūrėdamas į ūkininko Vaičiaus sodą.

* * *

Visi susirinko užkandžių didelio kaštano pavėsyje. Bet vienos skautukės trūksta. Pajieškoję, rado ją tame pačiame sode, stebinčią obelę.

— Ponas Vaičius sakė, kad jei gerai prižiūrėsi, bus daug didelių obuolių, — paaiškino.

* * *

Prie stovyklos namelių pasodinta gėlyčių.

— Sese, kaip vadinasi šitos gėlytės? — Našlaitės.

— Tai jos neturi tėvelių?

